

II Ds 103/80

Mi

AKT OSKARZENIA

przeciwko:

1. ROBERTOWI LESZKOWI MOCZULSKIEMU
2. ROMUALDOWI SZEREMIETIEWOWI
3. TADEUSZOWI STAŃSKIEMU
4. TADEUSZOWI JANDZISZAKOWI

oskarżonym o przestępstwo z art. 123 w zw.
z art. 128 § 1, 132, 133, 270 § 1 i 2, 273 § 1
i 2, 276 § 1 i 3, 282 kk w zw. z art. 10 § 2 kk;

Oskarżam:

1. ROBERTA LESZKA MOCZULSKIEGO, s. Stanisława i Janiny
z d. Rejmer, ur. 7 czerwca 1930 r.
w Warszawie, zam. Warszawa, ul. Jaracza 3
m. 4a, pochodzenia społecznego inteli-
genckiego, o wykształceniu wyższym,
żonatego, ojca dwojga dzieci w wieku 28
i 22 lat, z zawodu prawnika, nie pracują-
cego, nie karanego /k.54, t.III/

/tymczasowo aresztowanego od 29.08.1980 r. do 1.09.
1980 r. k.117,123, t.II, oraz od 23.09.1980 r.
k.68, t.I/

2. ROMUALDA SZEREMIETIEWA, s. Mikołaja i Ireny z d. Lubowiec-
kiej, ur. 25 października 1945 r. w Lesz-
nie, zam. Leszno, ul. Sułkowskiego 16 m 3,
pochodzenia społecznego inteligenckiego,
o wykształceniu wyższym, żonatego, bez-
dzietnego, z zawodu prawnika, nie pra-
cującego, nie karanego /k.215, t.VI/

/tymczasowo aresztowanego od 23.01.1981 r.
k.163, t.VI/

6 ~~7~~

3. TADEUSZA STAŃSKIEGO, s. Stanisława i Heleny z d. Wojewódzkiej, ur. 27 maja 1948 r. w Błoniu Małym, woj. siedleckie, zam. Warszawa, ul. Kartaginy 1 m 62, pochodzenia społecznego robotniczego, o wykształceniu wyższym, żonatego, bezdzietnego, z zawodu prawnika, nie pracującego, nie karanego/k.180, T.V/

/tymczasowo aresztowanego od 14.12.1979 r. do 19.12.1979 r. k.42,46 T.V, od 29.08.1980 r. do 1.09.1980 r. k.116,122, T.V oraz od 13.11.1980 r. k.139, T.V/

4. TADEUSZA JANDZISZAKA, s. Józefa i Bronisławy, zd. Szuber, ur. 18 września 1942 r. w Łaszkach Murowanych ZSRR, zam. Wrocław, ul. Kuźnicza 11/13, pochodzenia społecznego robotniczego, o wykształceniu wyższym, żonatego, bezdzietnego, z zawodu historyka, nie pracującego, nie karanego /k.104, T.VIII/

/tymczasowo aresztowanego od 6.12.1980 r. k.21 T.VIII/

o to, że:

w latach 1979-1980 a Romuald Szeremietiew do dnia 23 stycznia 1981 r. w Polsce i za granicą w celu osłabienia mocy obronnej; zerwania jedności sojuszniczej ze Związkiem Socjalistycznych Republiki Radzieckich oraz obalenia przemocą określonego w Konstytucji z dnia 22 lipca 1952 r. ustroju Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami objętymi odrębnymi postępowaniami, podjęli czynności przygotowawcze tworząc nielegalny związek pod nazwą Konfederacja Polski Niepodległej finansowany, wspierany i inspirowany przez wrogię Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej zagraniczne ośrodki dywersji politycznej oraz realizując program tego związku Robert Leszek Moczulski jako jego przywódca

7 5

i przewodniczący Rady Politycznej, Romuald Szeremietiew, Tadeusz Stański i Tadeusz Jandziszak jako członkowie Rady Politycznej i Centralnego Kierownictwa Akcji Bieżącej a Romuald Szeremietiew również jako pełniący od 23 września 1980 r. do 23 stycznia 1981 r. funkcję przewodniczącego Rady Politycznej prowadzili działalność polegającą na:

- agitowaniu i organizowaniu członków i sympatyków do wrogiej działalności godzącej w podstawowe interesy polityczne Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,
- wejściu w porozumienie z osobami reprezentującymi za granicą obce organizacje prowadzące działalność skierowaną przeciwko interesom politycznym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, a zwłaszcza organizację "Free Poland" reprezentowaną przez Konstantego Zygfrieda Hanffa, Północno Amerykańskie Studium Spraw Polskich reprezentowane przez Andrzeja Ehrenkreutza w USA, Instytut Literacki w Paryżu reprezentowany przez Jerzego Giedroycia i innymi,
- przekazywaniu zagranicznym ośrodkom dywersji politycznej działającym przeciwko interesom Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i sojusznicznym państwom socjalistycznym informacji i komentarzy stanowiących podstawę oszczerczych kampanii propagandowych skierowanych przeciwko stosunkom wewnętrznym i sojuszom międzynarodowym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej,
- rozbijaniu jedności narodu polskiego, osłabianiu państwa i wywoływaniu napięć społecznych zagrażających bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu w kraju,
- masowym druku i rozpowszechnianiu w kraju ulotek i czasopism p.n. "Gazeta Polska", "Droga" i "Opinia Krakowska", wywiadów i artykułów publikowanych w zagranicznych wydawnictwach i telewizji, których treści zawierały fałszywe wiadomości dotyczące suwerenności i niepodległości Państwa Polskiego oraz

stosunków sojuszniczych łączących Polskę Rzeczy-
pospolitą Ludową ze Związkiem Socjalistycznych
Republik Radzieckich, a także lżyły i poniżały
w opinii publicznej w kraju i za granicą ustrój
i naczelne organy Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej,

t.j.o przestępstwo określone w art.123 w zw.
z art. 128 § 1, 132,133,270 § 1 i 2, 273
§ 1 i 2, 276 § 1 i 3, 282 kk w zw. z art.10
§ 2 kk.

Na zasadzie art. 17 § 1 i 21 § 1 kpk sprawa podlega rozpozna-
niu przez Sąd Wojewódzki w Warszawie, IV Wydział Karny.

U z a s a d n i e

Wc wrześniu 1980 r. Robert Leszek Moczulski
udzielił w swoim mieszkaniu przy ul. Jaracza w Warszawie
telefonicznego wywiadu dziennikarzowi zachodnio-niemieckiemu.
Pełny tekst tego wywiadu został zamieszczony w numerze 38
tygodnika "Der Spiegel" z 15 września 1980 r. Występując
jako przywódca nielegalnego związku pod nazwą "Konfederacja
Polski Niepodległej" R.L. Moczulski w swoich wypowiedziach dał
wyraz nieprzejednanej wrogości wobec ustroju socjalistyczne-
go PRL i jej sojuszników. Na jedno z pytań dziennikarza
oświadczył wprost, iż jego postulaty nie są adresowane do
obecnego kierownictwa Polski, "które nie można określić
zarówno jako kierownictwo i jako polskie".

Wyrażane przez Roberta Leszka Moczulskiego oceny
mają swój rodowód w jego wieloletniej działalności w ugropo-
waniach antysocjalistycznych.

W latach 1977-1979 R.L.Moczulski aktywnie działał
w nielegalnym związku pod nazwą: "Ruch Obrony Praw Człowieka
i Obywatela". Działalność tego związku była finansowana m.in.
przez Instytut Literacki w Paryżu kierowany przez Jerzego

Giedroycia oraz tzw. "Fundusz Wolnego Słowa", któremu patronują niektóre ośrodki emigracyjne skupione wokół przewodniczącego tego Funduszu E. Raczyńskiego.

W latach 1978-1979 w kierownictwie ROPCzIO m.in. na tle osobistych ambicji oraz zarzutów o sprzeniewierzenie pieniędzy przesyłanych z zagranicy nastąpił rozłam.

Wyodrębniło się wówczas pod kierunkiem R.L. Moczulskiego ugrupowanie pod nazwą "Rada Rzeczników ROPCzIO". Antagonizmy personalne i rozłam organizacyjny w ROPCzIO spowodowały, że główny dysponent środków finansowych z zagranicy Jerzy Giedroyc wstrzymał przysyłanie tych środków do kraju za pośrednictwem stale zamieszkałego w Warszawie obywatela USA Zbigniewa Wołyńskiego.

Ponieważ próby porozumienia między zwaśnionymi ugrupowaniami nie przyniosły rezultatu R.L. Moczulski podjął działania zmierzające do przejęcia kwot zamrożonych przez Jerzego Giedroycia w Paryżu.

W maju 1979 r. R.L. Moczulski jadąc samochodem z Gdańska wspólnie z M. Skuzą zaproponował mu złożenie wizyty w mieszkaniu Zbigniewa Wołyńskiego. Do spotkania doszło w późnych godzinach nocnych. W rozmowie Z. Wołyński oświadczył, iż niebawem udaje się za granicę m.innymi do Giedroycia i w tej sytuacji konieczne jest ponowienie próby wydobycia pieniędzy z paryskiej "Kultury". W tym celu zostało sporządzone pismo do Jerzego Giedroycia w imieniu "Rady Funduszu Praw Człowieka", które podpisali R.L. Moczulski i M. Skuza bez wiedzy pozostałych członków Rady. Pismo to zawierało w swej treści apel do J. Giedroycia o przekazanie na rzecz ROPCzIO kwoty 12.500 franków do rąk osoby, która poda wskazane hasło - "Rzym" lub "Roma".

Powołanie się na "Radę Funduszu Praw Człowieka" miało na celu upozorowanie rzekomej jedności w łonie ROPCzIO. Podpis M. Skuzy nadawał pismu odpowiednią rangę i wiarygodność, albowiem Skuza jako "represjonowany w przeszłości przez reżim" był osobą budzącą zaufanie u Giedroycia. Ponadto M. Skuza

własnoręcznie podpisał pismo skierowane do Władysława Gauzy w Oslo informujące go o konieczności przejęcia kwot napływających na działalność ROPCzIO i przekazania ich do kraju lub przeznaczenia na zakup za granicę urządzeń t.zw. małej poligrafii. Dysponentem tych kwot na cele organizacyjne zgodnie z treścią pisma miał być R.L.Moczulski. Tak więc jedynie W.Gauza był zorientowany, iż środki finansowe gromadzone na rzecz ROPCzIO jako całości pozostawać miały w dyspozycji R.L.Moczulskiego i jego ugrupowania.

Uzyskanie funduszy przez R.L.Moczulskiego stwarzało możliwość coraz większej samodzielności organizacyjnej.

Działania zmierzające do utworzenia "Konfederacji Polski Niepodległej" R.L.Moczulski zapoczątkował opublikowaniem w nr 7 czasopisma "Droga" z czerwca 1979 r. artykułu p.t. "Rewolucja bez rewolucji", który w istocie stanowi program polityczny dla tej organizacji. Znajduje to potwierdzenie w liście z 17.01.1980 r. T.Strzyżewskiego pełnomocnika KPN w Szwecji opublikowanym w numerze 2 z lutego 1980 r. "Wiadomości Polskich" stanowiących organ Rady Uchodźstwa Polskiego w Szwecji. Stwierdził on m.innymi, iż "nieprawdą jest jakoby sygnatariusze "Aktu KPN" nie określili żadnych form organizacyjnych zmierzających do realizacji postawionych celów, albowiem cały program działania niepodległościowego zawarty jest w artykule R.L.Moczulskiego "Rewolucja bez rewolucji".

Polityczny program działania opracowany przez R.L.Moczulskiego stanowi emanację obsesyjnej nienawiści do ustroju socjalistycznego i naczelnych organów władzy w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Używane przez R.L.Moczulskiego w tym opracowaniu określenia noszą często cechy lżenia, poniżania i wyszydzenia ustroju socjalistycznego i naczelnych organów władzy nie tylko Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, lecz także Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i innych sojusznicznych państw socjalistycznych. Godząc w podstawowe normy Konstytucji PRL z 22 lipca 1952 r. R.L.Moczulski nawołuje do pozbawienia Polskiej Zjednoczonej

Partii Robotniczej jej konstytucyjnie określonej roli i miejsca w systemie politycznym PRL, zerwania jedności sojuszniczej ze Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich oraz obalenia ustroju socjalistycznego w Polsce. U podłoża tego programu działania leży próba manipulowania uczuciami patriotycznymi narodu polskiego w imię odzyskania rzekomo utraconej suwerenności i niepodległości oraz obalenia "niepolskiej, totalitarnej i z zewnątrz narzuconej władzy państwowej". Umiejętnie wykorzystując występujące w procesie socjalistycznego budownictwa w Polsce błędy oraz wypaczenia R.L.Moczulski wyprowadza fałszywy i szkodliwy dla interesów Polski wniosek, że społeczno-gospodarczy i polityczny system socjalistyczny w Polsce nie może być doskonały i reformowany w celu przezwyciężenia tych błędów i wypaczeń oraz skłania do działań zmierzających do obalenia tego ustroju.

W celu realizacji tych awanturniczych i szkodliwych dla żywotnych interesów narodu polskiego zamierzeń R.L.Moczulski zaprogramował zespół działań polegających na kształtowaniu, upowszechnianiu i pobudzaniu takich postaw i postępowania, które spowodują negatywne zjawiska: naruszania podstawowych obowiązków obywatelskich, nieposzanowania prawnych rozporządzeń i nakazów władz państwowych, konflikty i napięcia społeczne godzące w porządek publiczny i bezpieczeństwo wewnętrzne, osłabianie mocy obronnej państwa pozbawionego wypróbowanych sojuszników. Dla osiągnięcia tych celów R.L.Moczulski dopuszcza wszystkie formy walki w tym także, jak pisze: "nie wolno nam z góry wykluczyć sytuacji, w której również formy walki zbrojnej, włącznie z powstaniem powszechnym - mogą okazać się najskuteczniejszą i najpotrzebniejszą metodą działania". Tym niemniej w celu uspokojenia czytelnika preferuje w opracowaniu "zburzenie istniejących struktur w drodze stopniowej" i stworzenia tą drogą "Trzeciej Rzeczypospolitej". Zdaniem Moczulskiego burzenie istniejących struktur władzy powinno następować w pięciu fazach:

- 1/ Formowanie się różnych ^{antypaństwowych} ~~antypolskich~~ grup politycznych stanowiących ośrodki oporu wobec władz państwowych, głównie na bazie działalności agitacyjno-propagandowej.

Grupy te w działaniu powinny wypracować wspólny dla nich program walki oraz zdobyć konieczne doświadczenie i zaplecze kadrowe.

- 2/ Utworzenie infrastruktury politycznej w drodze programowej, ideowo-politycznej i organizacyjnej konsolidacji grup politycznych w partii i stronnictwa polityczne.
- 3/ Sformułowanie systemu politycznego na bazie umocnionych struktur tych utworzonych partii i stronnictw.
- 4/ Ukształtowanie systemu dwuwładzy w państwie, w którym opozycyjny system polityczny utworzy instytucje dublujące państwowe i terenowe instytucje PRL.
- 5/ Przejęcie władzy przez ukształtowany w systemie dwuwładzy układ instytucji przeciwstawnych aparatowi państwowemu PRL.

Tworząc scharakteryzowany powyżej program działań zmierzających do obalenia ustroju socjalistycznego PRL R.L.Moczulski nie tylko wyrażał aspiracje i przekonania grupy skupionych wokół siebie osób w rodzaju Romualda Szerebietiewa, Tadeusza Stańskiego czy Tadeusza Jandziszaka, lecz wychodził także na przeciw potrzebom znanych i od dawna działających przeciwko podstawowym interesom PRL zagranicznych ośrodków dywersji politycznej. Program ten miał być bowiem początkiem spełnienia od dawna wyrażanych pragnień, aby w PRL utworzyć własne przyczółki polityczne tych ośrodków. Aspiracji takich nie zaspakajał ze scharakteryzowanych powyżej względów "Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela". Wstrzymanie dopływu środków finansowych pobudziło R.L.Moczulskiego do nowych przemyśleń i inicjatyw, których owocem było opublikowanie pracy pt. "Rewolucja bez rewolucji". Wymowa tej publikacji dla mocodawców tych ośrodków była bowiem bardziej konkretna, aniżeli zamierzająca działalność organizacji w rodzaju "Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela". Program ten oznaczał bowiem przejście do bardziej ofenzywnych działań dywersyjnych.

Jak wynika z opinii politologów i załączonych do akt dokumentów ośrodkiem, który wiązał z programem R.L.Moczulskiego nadzieje na aktywizację dywersyjnej działalności przeciwko PRL była redakcja tygodnika "Czas" w Winnipegu w Kanadzie. Redaktor tego czasopisma Jerzy Mroczkowski, jest jednym z członków założycieli działającej w USA organizacji p.n. "Free Poland" /"Wolna Polska"/. Inicjatorem założenia tej organizacji we wrześniu 1975 r. w Nowym Jorku, był Konstanty Zygfryd Hanff. Wspomniany K.Z. Hanff syn Pawła i Marii Gazałabow, ur. 2. XI. 1926 r. w Częstochowie, absolwent Wyższej Szkoły Tłumaczy Wojskowych w Berlinie, przed wyjazdem z Polski do 19 sierpnia 1969 r. był zatrudniony w Centralnym Laboratorium Przemysłu Obuwniczego w Krakowie jako tłumacz. W okresie międzywojennym przebywał z rodzicami w Polsce. W okresie okupacji hitlerowskiej rodzina Hanffów zgłosiła przynależność do narodu niemieckiego. W dniu 15 kwietnia 1943 roku K.Z. Hanff zgłosił się w Berlinie, gdzie wówczas zamieszkiwał, ochotniczo do hitlerowskiej armii. Ukończył Wyższą Szkołę Tłumaczy Wojskowych w Berlinie i został skierowany na łotwę. Odbывał przeszkolenie w Białymstoku i w Rumunii. W styczniu 1945 roku na froncie wschodnim dostał się do radzieckiej niewoli. Zwolniony w 1948 roku przyjechał do Polski. Zgłaszając władzom polskim prośbę o zezwolenie na emigrację Hanff oświadczył, że jest Niemcem. Utworzona przez niego w USA organizacja "Free Poland" ma charakter jawnie dywersyjno-terrorystyczny i stawia sobie za cel "walkę wszelkimi środkami z komunizmem w Polsce i innych państwach socjalistycznych". Z jej założeń programowych wynika także, iż "walczy z komunistyczną infiltracją Polonii" oraz "z ludźmi w jakikolwiek sposób współpracującymi z administracją PRL". Współdziała ona także z podobnymi ugrupowaniami skupiającymi emigracyjnych ekstremistów ukraińskich, litewskich, kubańskich i innych zarówno w USA jak i w Europie oraz znajduje się pod kontrolą służb specjalnych USA /FBI/.

Współzałożyciel tej organizacji a równocześnie redaktor czasopisma "Czas" J.Mroczkowski na łamach tej gazety /25 i 31 sierpnia 1979 r./ szeroko spopularyzował tezy zawarte w programie R.L.Moczulskiego p.t. "Rewolucja bez rewolucji", a także opublikował treść jego wystąpienia przygotowanego na "Światowy Zjazd Jedności z Walczącym Krajem" w Londynie, który obradował w dniach 1 i 2 września 1979 r. Wcześniejsze posiadanie i publikowanie tego tekstu przez tygodnik "Czas" świadczy o ścisłych związkach łączących R.L.Moczulskiego z redakcją tego czasopisma, a także z organizacją "Free Poland" w USA.

Z zakwestionowanej w toku przeszukania u Z.Wołyńskiego korespondencji wynika, iż K.Z.Hanff utrzymywał stałe kontakty z R.L.Moczulskim. Stanowią one potwierdzenie trwałej współpracy w realizacji wspólnych celów KPN i "Free Poland" wymierzonych przeciwko podstawowym interesom PRL. Świadczy zwłaszcza o tym treść listu z 3 września 1980 r. opatrzonego klauzulą "Tajne" adresowanego do Macieja Pstrąg-Bieleńskiego pełnomocnika KPN w RFN. W liście tym stanowiącym wytyczne dla R.L.Moczulskiego K.Z.Hanff stwierdza m.in. "w tej sytuacji staje się co najmniej bardzo wskazane, aby L.Moczulski wystosował dokument stwierdzający bez żadnych warunków wstępnych, że nowy rząd koalicyjny ... składający się z większości czynnych obecnie ugrupowań politycznych zrzeszonych w "KPN"... przyjmie na siebie wszelkie zobowiązania finansowe PRL".

W innym zakwestionowanym dokumencie zatytułowanym "sprawozdanie" z 27.08.1980 r. K.Z.Hanff stwierdza m.in., że "niektórzy kongresmeni otrzymali oświadczenie organizacji "Wolna Polska" i zostali całkowicie przekonani co do potrzeby poparcia wysiłków narodu polskiego oraz KPN zmierzających do utworzenia państwa niezależnego i demokratycznego".

Istnieniu ścisłych związków R.L.Moczulskiego z K.Z.Hanffem dowodzi fakt, iż pełny tekst tego sprawozdania został utrwalony na taśmie magnetofonowej, którą zakwestionowano w dniu 23.09.1980 r. w mieszkaniu R.L.Moczulskiego.

Z treści innych listów kierowanych do M. Pstrąg-Bieleńskiego wynika, iż K.Z. Hanff posiada pełny przegląd bieżących informacji na temat działalności KPN oraz jest inspiratorem niektórych jej przedsięwzięć.

W dniu 1 września 1979 roku w mieszkaniu R.L. Moczulskiego w Warszawie w obecności m.in. Romualda Szeremietiewa, Tadeusza Stańskiego, Niny Milewskiej, Stanisława Krajskiego, Marka Lachowicza, lecz pod nieobecność zatrzymanego przez organa MO R.L. Moczulskiego został podpisany akt utworzenia "Konfederacji Polski Niepodległej". Przyjęto także wcześniej przygotowany projekt deklaracji ideowej oraz tymczasowy statut. Z dokumentów tych wynika, że KPN została powołana jako partia polityczna działająca w kraju i za granicą, przy czym jej ideowe założenia oparte zostały na scharakteryzowanym wyżej przygotowanym przez R.L. Moczulskiego programie.

Wybór terminu proklamowania KPN, a także nadanie temu przedsięwzięciu rozgłosu za granicą nie było przypadkowe, chodziło bowiem o zsynchronizowanie tej proklamacji z odbywającym się w tym samym czasie w Londynie "Światowym Zjazdem Jedności z Walczącym Krajem".

Z opinii Instytutu Badania Współczesnych Problemów Kapitalizmu wynika, że wspomniany "zjazd" został zorganizowany przez tzw. "ośrodek legalistyczny" w Londynie. Ośrodek ten skupia elementy tzw. "starej emigracji politycznej", które pozostały w Londynie po uznaniu w dniu 5.VII.1945 r. przez rządy USA i Wielkiej Brytanii Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej w Polsce i cofnęły swoje uznanie dla emigracyjnego rządu Rzeczypospolitej Polskiej. Skupione wokół tego "ośrodka" koła emigracyjne nie pogodziły się z tymi decyzjami rządów USA i Wielkiej Brytanii oraz uważają siebie za przedstawicieli tzw. "państwa polskiego na wygnaniu". Wcześniejsze przekazanie przez R.L. Moczulskiego za granicę tekstu przygotowanego na ten zjazd w imieniu KPN wystąpienia, a także proklamowanie KPN w dniu otwarcia zjazdu miało spowodować przy pomocy współdziałających z R.L. Moczulskim ośrodków zagranicznych uzyskanie poparcia dla KPN również "ośrodka legalistycznego" w Londynie.

Zabiegi R.L.Moczulskiego, aby uzyskać w ten sposób wyróżniające poparcie i pomoc ze strony tego "ośrodka" nie zostały jednak uwieńczone pełnym powodzeniem, bowiem z cytowanej w opinii uchwały zjazdu wynika, że "ośrodek legalistyczny" postanowił jednakowo traktować wszystkie tzw. "ruchy opozycji demokratycznej w kraju". Podobne postanowienia odnosiły się do funkcjonowania utworzonego na zjeździe tzw. "Funduszu Wolności Słowa", który ma za zadanie udzielanie pomocy finansowej antysocjalistycznym ugrupowaniom w kraju.

Z odnalezionego w toku przeszukania brudnopisu listu adresowanego przez R.L.Moczulskiego w imieniu KPN do E.Raczyńskiego w Londynie wynika, że KPN ostro występowało przeciwko temu, iż nie otrzymywało przekazów pieniężnych z tego funduszu. O rezerwie jaką "ośrodek legalistyczny" zachowywał wobec prowokacyjnej i awanturniczej działalności KPN w kraju i za granicą świadczy nadto przytoczone w opinii wystąpienie Jerzego Zaleskiego tzw. "ministra spraw krajowych rządu RP" w Londynie na posiedzeniu tzw. "Rady Narodowej RP" w dniu 23.II.1980 r. Nie oznacza to jednak, że "ośrodek legalistyczny" nie popierał działalności KPN.

W świetle zgromadzonych w śledztwie dowodów, należy przyjąć, że były już wcześniej przygotowane kadrowo i organizacyjnie zagraniczne ośrodki KPN.

W opinii biegłych politologów scharakteryzowana została działalność ośrodków zagranicznych KPN w USA, Kanadzie, RFN, Szwecji i Norwegii.

O powołaniu Biura Informacyjnego oraz Oddziału KPN w USA informował już od 30 sierpnia 1979 roku tygodnik "Czas" w Kanadzie podając, że Biurem Informacyjnym kieruje Henryk Szuster, a prezesem Rady Oddziału KPN w USA jest Marian Orłowski. Działalność tego zagranicznego ośrodka KPN polega m.in. na organizowaniu zbiórek pieniężnych na rzecz KPN, wydawaniu "Biuletynu Informacyjnego KPN", a po

aresztowaniu R.L.Moczulskiego także na organizowaniu na rzecz jego uwolnienia demonstracji m.in. przed Konsulatem Generalnym PRL w Nowym Jorku. W tych przedsięwzięciach H.Szuster i M.Orłowski ściśle współdziałają z K.Hanffem z organizacji "Free Poland" a także redakcją tygodnika "Czas" oraz bezpośrednio podporządkowanym K.Hanffowi w USA czasopismem "Życie Polonii". Obydwa te czasopisma prezentują linię programową KPN.

Z ośrodkiem KPN w USA ściśle współpracuje także organizacja p.n. "Pomost", która identyfikuje się z programem politycznym KPN. Zbiera ona środki finansowe na działalność antysocjalistyczną w kraju, które przekazuje za pośrednictwem redakcji miesięcznika "Kultura" w Paryżu.

Jak wynika z opinii Instytutu Badania Współczesnych Problemów Kapitalizmu poprzez grupę "Pomost" realizowane jest powiązanie KPN z organizacją p.n. "Północnoamerykańskie Studium Spraw Polskich" w USA. Jest to organizacja pełniąca w systemie dywersji politycznej rolę koncepcyjno-programowego ośrodka naukowego. W kierowaniu studium ważną rolę spełnia prof. Andrzej Ehrenkreutz.

Zakwestionowana w toku przeszukania mieszkania Z.Wołyńskiego korespondencja dowodzi istnienia bezpośrednich powiązań KPN z Północno-Amerykańskim Studium Spraw Polskich, a zwłaszcza jego reprezentanta A.Ehrenkreutza z R.L. Moczulskim oraz pełnomocnikami KPN za granicą. Treść tej korespondencji wskazuje na trwałość i rozległość tych kontaktów, których przedmiotem było podejmowanie wspólnych działań na rzecz finansowania KPN i popularyzacji jej programu na Zachodzie.

Również w Kanadzie stosunkowo najwcześniej ujawniła się działalność KPN w trzech ośrodkach: w Edmonton /Alberta/, Winnipegu /Manitoba/ i Toronto /Ontario/.

Na rozwój i aktywność ośrodków KPN w Kanadzie bezpośredni i zasadniczy wpływ wywiera poparcie i pomoc ze strony organizacji "Free Poland" i tygodnika "Czas", który faktycznie pełni rolę organu prasowego KPN na tym terenie. Zresztą redaktor "Czasu" J. Mroczkowski jest równocześnie reprezentantem KPN w Winnipegu, a do KPN deklaruje przynależność większość członków redakcji i stałych korespondentów tego pisma m.in. Aleksander Pruszyński, Konstanty Hanff, Władysław Gauza, Jerzy Kleban i Henryk Szuster. Znamienne jest, że listy A. Pruszyńskiego, K. Hanffa i W. Gauzy dotyczące działalności KPN odnaleziono w toku przeszukania w mieszkaniu Z. Wołyńskiego.

Poza zbiórką pieniędzy na rzecz KPN wymienione ośrodki w Kanadzie zorganizowały także demonstrację przed Ambasadą PRL w Ottawie w dniu 28.V.1980 r. oraz spotkania działaczy KPN w ośrodkach polonijnych, a ostatnio organizują petycyjno-propagandową kampanię na rzecz uwolnienia R.L. Moczulskiego.

Działalność ośrodka KPN w RFN w Kolonii datuje się od początku 1980 r. i pozostaje w ścisłym związku z przybyciem do tego kraju z Polski Macieja Pstrąg-Bieleńskiego, który jest jednym z sygnatariuszy aktu powołania KPN w Warszawie i przyjechał do RFN na podstawie wydanego mu przez władze polskie paszportu. Otrzymał on w październiku 1980 r. azyl polityczny w RFN. Podkreślić należy, że przeciwko niemu prowadzone jest przez prokuraturę wojskową śledztwo o działalność wywiadowczą na szkodę PRL. Opublikowanie na łamach dwumiesięcznika "Criticon" nr 57 ze stycznia 1980 r. wywiadu z M. Pstrąg-Bieleńskim o powołaniu i działalności KPN oraz jej programie, a także stosunku do sprawy zjednoczenia Niemiec, stworzyło warunki do działania KPN na tym terenie, a także zyskało poparcie redakcji niektórych czasopism, w szczególności związanych z CDU-CSU.

77
19

oraz ośrodkami przesiedleńczymi w RFN. Próbę nawiązania współpracy z CDU-CSU potwierdza także skierowany przez M. Pstrąg-Bieleńskiego w dniu 1.IX.1980 r. list do przewodniczącego CDU H.Kohla. List ten opublikowany został w tygodniku "Czas" z 27.IX.1980 r., a jego tekst odnaleziony także w czasie przeszukania mieszkania Z.Wołyńskiego w Warszawie. Znaczące jest, że w liście tym M.Pstrąg-Bieleński m.in. apeluje o zmianę polityki współpracy gospodarczej z Polską, bowiem zdaniem KPN polityka ta "de facto umacnia reżim komunistyczny. Przede wszystkim skłania on H.Kohla, aby zaniechać udzielania kredytów Polsce, bowiem wszelka poprawa sytuacji gospodarczej kraju umacnia władze PRL. Sugeruje także, aby wszelkie kredyty dla Polski uzależnić warunkami politycznymi, a więc w istocie zwraca się do agresywnych, rewizjonistycznych kół RFN /CDU-CSU/ o podjęcie działań na szkodę Polski.

O kontaktach tych świadczy również treść listów M.Pstrąg-Bieleńskiego skierowanych do św. Jarosława Szęptyczego przebywającego w Brazylii.

Podczas przeszukania mieszkania Z.Wołyńskiego zakwestionowano ponadto list do M.Pstrąg-Bieleńskiego organizacji p.n. "Bürgeraktion Demokraten für Strauss", którą kieruje czechosłowacki emigrant L.Pachman, o poparcie akcji wyborczej na rzecz F.J.Straussa.

Potwierdzeniem udziału w tej akcji M.Pstrąg-Bieleńskiego jest uznanie, jakie wyraził mu w liście z 13 sierpnia 1980 roku K.Z.Hanff stwierdzając m.in. "Cieszę się niezmiernie, że działa Pan w ugrupowaniach na rzecz Straussa..."

O podejmowanych działaniach na terenie RFN M.Pstrąg-Bieleński informował m.in. telefonicznie R.L.Moczulskiego, uzyskując aprobatę swoich poczynań. Dowodzi tego fakt takiej rozmowy zarejestrowanej przez R.L.Moczulskiego na taśmie magnetofonowej zakwestionowanej podczas przeszukania.

Z tytułu posiadanych prerogatyw w jakie wyposażony został M.Pstrąg-Bieleński przez kierownictwo KPN powołał on

pełnomocników KPN we Francji Tadeusza Brzostka oraz w Hiszpanii Jerzego Radłowskiego, a także w Argentynie Aleksandra Rawajasińskiego.

Działalność ośrodka KPN w Szwecji prowadzi kilka osób m.in. Jerzy Kleban i Tomasz Strzyżewski w oparciu o niektóre ugrupowania emigracyjne. Formy i kierunki działania tego ośrodka są analogiczne jak w innych krajach.

Podobnie kształtuje się sytuacja w Norwegii, gdzie Biurem Informacyjnym KPN kieruje Władysław Gauza ściśle związany z R.L.Moczulskim oraz redakcją tygodnika "Czas" w Kanadzie.

Delegatury KPN w Skandynawi stanowią podstawowe ogniwo w systemie łączności kierownictwa KPN w kraju z ośrodkami antysocjalistycznymi za granicą i spełniają rolę dwustronnego kanału przepływu informacji. Tą drogą napływają również środki finansowe z zagranicy na potrzeby organizacyjne oraz środki techniczne. Wydawany w Szwecji "Przegląd Informacyjny KPN" systematycznie zamieszczał komunikaty o wysokości gromadzonych za granicą i przekazywanych do kraju funduszy na działalność KPN. W numerze 4 "Przeglądu" ze stycznia 1980r. zawarta jest m.in. informacja o przekazaniu do dyspozycji KPN 1100 dolarów USA.

O aktywnej działalności tych ośrodków i ich znaczeniu w strukturze organizacyjnej KPN świadczą dokumenty zakwestionowane w toku przeszukania mieszkania Z.Wołyńskiego.

Z ośrodka szwedzkiego KPN zostały przekazane do kraju pisemne instrukcje ściśle określające zasady budowy tajnej struktury organizacyjnej KPN, utajnionego systemu przekazywania informacji w układzie wewnątrz krajowym i za granicą. Mikrofilm zawierający tekst tej instrukcji oraz innych dokumentów przekazała polskiej placówce dyplomatycznej anonimowa osoba podpisana "Patriota", która w załączonym liście wyraziła swoje oburzenie działalnością i zamiarami KPN.

Z opisanych metod, form i treści działań podejmowanych przez zagraniczne ośrodki KPN ponad wszelką wątpliwość wynika, że polegały one na szerokiej popularyzacji programu i działalności KPN w celu zwerbowania członków i sympatyków

oraz uzyskania efektywnej pomocy materialnej i poparcia wśród różnych ugrupowań polonijnych w krajach, gdzie działają. Działalność ta w układzie stosunków międzynarodowych godziła nie tylko w dobre imię lecz przede wszystkim w podstawowe interesy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Podstawę kadrową KPN w kraju stanowiła grupa zwolenników programu R.L. Moczulskiego wywodząca się ze środowiska organizacji p.n. "Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela", a także z innych nielegalnych organizacji.

Na terenie Krakowa akces do KPN złożyła grupa p.n. "Ruch Porozumienia Polskich Socjalistów", w której działali m.in. Krzysztof Gąsiorowski, Stanisław Palczewski, Romana Kahl-Stachniewicz, Krzysztof Bzdyl. Organizacja ta wydawała nielegalne pismo p.t. "Opinia Krakowska", które podobnie jak redagowana przez R.L. Moczulskiego w Warszawie "Gazeta Polska" stały się organami prasowymi KPN. Do KPN przystąpili także członkowie organizacji p.n. "Narodowy Związek Katolików" w osobach jego założycieli Romualda Szeremietiewa, Tadeusza Jandziszaka, Macieja Pstrąg-Bieleńskiego i innych.

Strukturę organizacyjną KPN ustalono w toku śledztwa na podstawie zeznań świadków Krzysztofa Gąsiorowskiego, Zygmunta Łenyka, Romany Kahl-Stachniewicz, Stanisława Palczewskiego, Zdzisława Pałuszyńskiego i innych.

Z dowodów tych wynika, że struktura organizacyjna KPN nie pokrywała się z administracyjnym podziałem kraju. Utworzono bowiem obszary: centralny w Warszawie, południowy w Krakowie, zachodni we Wrocławiu oraz północny w Szczecinie. Obszary dzieliły się na okręgi, a okręgi na obwody. Podział na okręgi i obwody był w trakcie organizacji i nie został w pełni przeprowadzony. Na czele obszarów stały kierownictwa akcji bieżących, które organizowały działania KPN w terenie.

Organem naczelnym KPN jest Rada Polityczna, której przewodniczącym był R.L. Moczulski, a po jego aresztowaniu w dniu 23.IX.1980 r. ukrywający się przed wymiarem sprawiedliwości do dnia 23.I.1981 r. Romuald Szeremietiew. Skład Rady Politycznej nie był stały, Wchodzili bowiem w jej skład

na ogół zmieniający się przedstawiciele wszystkich obszarów KPN w kraju a także niezmiennie trzon kierowniczy KPN w osobach R.L.Moczulskiego, R.Szeremietiewa, T.Stańskiego, T.Jandziszaka, M.Lachowicza i S.Krajskiego.

Na posiedzeniach Rady Politycznej określane były głównie kierunki działalności KPN w oparciu o analizę sytuacji w kraju i na świecie, a także oceny dotychczasowych działań organizacji w kraju i za granicą. Mając na uwadze, że R.L.Moczulski, R.Szeremietiew i T.Stański zwykle wygłaszali na posiedzeniach Rady Politycznej w imieniu kierownictwa KPN programujące ich przebieg wystąpienia należy przyjąć, że Rada Polityczna służyła jako forum prezentacji poglądów tych osób na ogół akceptowanych przez pozostałych uczestników posiedzeń.

Jak ustalono w toku śledztwa do czasu aresztowania R.L.Moczulskiego odbyły się cztery posiedzenia Rady Politycznej KPN.

W kwietniu 1980 r. w Jeleniej Górze Rada Polityczna KPN wskazała m.in. na potrzebę opracowania programu społeczno-gospodarczego tej organizacji. Program taki nie został jednak opracowany.

Ponadto posiedzenia Rady Politycznej odbyły się w Warszawie i Międzyzlesiu. Po raz ostatni Rada Polityczna zebrała się 22.XI.1980 r. w Krakowie w mieszkaniu K.Gąsiorowskiego już pod nieobecność R.L.Moczulskiego. Ustalono wówczas, że p.o. przewodniczącym Rady Politycznej będzie R.Szeremietiew a także wysłuchano informacji o działaniach podejmowanych przez KPN w związku z Sesją KBWE w Madrycie oraz rozważano problematykę organizacyjną związaną z dalszym funkcjonowaniem KPN. Omówienia aktualnej sytuacji społeczno-politycznej w Polsce dokonał Tadeusz Jandziszak.

W Łądku Zdroju 26 lipca 1980 r. odbył się I Kongres KPN. Z treści komunikatu Sekretariatu Kierownictwa Akcji Bieżącej KPN z dnia 28.07.1980 r. opublikowanego w tygodniku kanadyjskim "Czas" nr 36 z 6.09.1980 r. wynika, iż podczas Kongresu "...wiele uwagi poświęcono dwóm uzupełniającym się drogom prowadzącym do osiągnięcia niepodległości,

przemianom ewolucyjnym, osiąganym wskutek presji społecznej na władze PRL oraz rozwiązaniom rewolucyjnym..."

Praktycznie organem kierującym działalnością KPN w kraju i za granicą było Centralne Kierownictwo Akcji Bieżącej KPN /CKAB KPN/ w skład którego wchodziłi ostatnio:

1. Robert Leszek Moczulski - przewodniczący Rady Politycznej - przywódca KPN,
2. Tadeusz Stański - kierownik obszaru centralnego KPN, odpowiedzialny również za sprawy organizacyjne KPN,
3. Romuald Szeremietiew - odpowiedzialny za sprawy ideowo-szkoleniowe KPN,
4. Tadeusz Jandziszak - kierownik obszaru zachodniego KPN we Wrocławiu,
5. Marek Lachowicz - przedstawiciel kierownictwa obszaru północnego KPN w Szczecinie,
6. Krzysztof Gąsiorowski - przedstawiciel kierownictwa obszaru południowego KPN w Krakowie,
7. Stanisław Krajski - kierownik pionu młodzieżowego KPN.

Zebrań CKAB KPN odbywały się co miesiąc i stanowiły forum wypracowywania koncepcji oraz dyrektyw bieżących działań KPN w kraju i za granicą.

Omówiona powyżej struktura KPN wskazuje, że organizacja ta przyjęła paramilitarną strukturę działania umożliwiając w miarę potrzeby przekształcenie jej w system sztabowo kierowanych jednostek bojowych. O takim właśnie charakterze tej struktury świadczy także, iż pozyskiwane dla organizacji osoby podlegały kwalifikacji i podziałowi na: członków jawnych i niejawnych, kandydatów i sympatyków. Wydawano także legitymacje oraz przyjmowano przysięgi. Tworzono z członków tzw. "trójki" lub "piątki" czyli drobne grupy umożliwiające zakonspirowanie. Członkowie KPN posiadali odznaki organizacyjne oraz płacili składki /20 lub 50 zł./.. Dla organizacji opracowany został hymn, którego tekst wraz z nutami odnaleziono w czasie przeszukania mieszkania Z. Wołyńskiego.

Inicjatorem i projektodawcą rozbudowy strukturalnej KPN był Tadeusz Stański, który na jednym z posiedzeń Centralnego Kierownictwa Akcji Bieżącej w Warszawie zgłosił propozycję powołania nowych komórek organizacyjnych, takich jak Wydział Młodzieżowy, Wydział Finansowy, Wydział Techniki, Wydział Organizacyjny, Wydział Kontrwywiadu, które miały funkcjonować na szczeblu centralnym KPN.

Przedłożył on również projekt utworzenia w KPN dwóch struktur organizacyjnych. Jednej o charakterze jawnym, która obejmować miała osoby znane już organom ścigania oraz struktury utajnionej tzw. zastępczej. Struktura ta przewidywana była na wypadek podjęcia przez organa ścigania działań wymierzonych przeciwko kierownictwu KPN. Propozycja ta została przyjęta jako dyrektywa Centralnego Kierownictwa Akcji Bieżącej. Zrealizowanie jej znajduje potwierdzenie w treści komunikatów i instrukcji zakwestionowanych podczas przeszukania u T. Stańskiego i R. Szeremietiewa po aresztowaniu R.L. Moczulskiego. Zawarte są w nich polecenia uruchomienia tajnych struktur organizacyjnych KPN z jednoczesnym zawieszeniem dotychczasowej jawnej działalności. Dowodzi to, iż zadania KPN miały być realizowane również w sposób zakonspirowany.

Konfederacja Polski Niepodległej prowadziła stałą agitację zmierzającą do pozyskania nowych członków. Liczba członków KPN nie została w toku śledztwa ustalona z uwagi na brak wiarygodnych informacji w jej wydawnictwach i publicznych oświadczeniach oraz stosowanie konspiracji. Świadczy o tym system numerowania legitymacji w dowolnym układzie pięcio lub sześciocyfrowym określonym dla każdego obszaru w inny sposób.

Sprawy centralnych wydawnictw KPN oraz utrzymywania kontaktów z ośrodkami zagranicznymi w zasadzie skupiał w swym ręku R.L. Moczulski. Był on częstym gościem w mieszkaniu Z. Wołyńskiego, w którym bywali także R. Szeremietiew, T. Stański i S. Krajski. Mieszkanie Z. Wołyńskiego służyło bowiem jako miejsce przechowywania licznych materiałów

organizacyjnych i propagandowych KPN oraz spotkań członków kierownictwa KPN z różnymi osobami, w tym także obywatelami innych państw.

Poza przedsięwzięciami organizacyjnymi działalność KPN polegała na redagowaniu, druku i masowym kolportażu nielegalnych czasopism "Gazeta Polska" i "Opinia Krakowska" oraz ulotek i oświadczeń. Treść tych materiałów scharakteryzowana w opinii biegłych politologów wykazuje zasadniczą zbieżność z tezami programowymi opracowania R.L. Moczulskiego pt. "Rewolucja bez rewolucji".

Ponadto organizowane były publiczne manifestacje w kraju oraz za granicą z różnych okazji. Manifestacjom tym zwykle towarzyszyła wzmożona akcja kolportażu wydawnictw, ulotek i oświadczeń KPN oraz transparenty, przemówienia i okrzyki z programowymi hasłami KPN. Przedsięwzięcia te były programowane centralnie, a realizowane przez kierownictwa, poszczególnych obszarów oraz ośrodki zagraniczne KPN.

W okresie działalności KPN zorganizowane zostały następujące akcje:

① Na wiosnę 1980 r. akcja związana z wyborami do Sejmu i rad narodowych. Podstawą działania KPN w tym zakresie była opracowana przez R.L. Moczulskiego tzw. "platforma wyborcza KPN" szeroko kolportowana w kraju i za granicą. Po bezskutecznej próbie wysunięcia własnych kandydatów na posłów w osobach m.in. R.L. Moczulskiego, T. Stańskiego, R. Szeremietiewa, K. Gąsiorowskiego, Stanisława Tora i Romana Kościuczka ogłoszono bojkot wyborów pod hasłem "Chcesz głodować, idź głosować". W ramach tej akcji opracowany został również projekt Konstytucji, którego tekst odnaleziono w toku śledztwa w mieszkaniu Tadeusza Stańskiego. Został on opublikowany w styczniu 1980 r. i opiera model ustrojowy Polski w przeważającej mierze na sanacyjnej Konstytucji RP z 1935 r. Projekt ten odrzuca powszechnie przyjmowaną dziś przez państwa burżuazyjne zasadę podziału władzy, a przyjmuje zasadę koncentracji władzy w osobie Prezydenta, przy jednoczesnej

jego całkowitej nieodpowiedzialności. Proponowany w nim system polityczny Polski - okazuje się skrajną formą totalitarnej dyktatury, dzisiaj już nie spotykanej w żadnym z europejskich państw kapitalistycznych.

2/ W kwietniu 1980 r. akcja w związku z kolejną rocznicą ujawnienia grobów żołnierzy i oficerów polskich w Katyniu. Akcja ta zsynchronizowana została z analogicznymi działaniami za granicą pod hasłem obchodów 40-tej rocznicy tego wydarzenia. Wybór tematu tej akcji oraz aktywne poparcie jej przez KPN w kraju i za granicą wynikało z próby uzyskania emocjonalnego poparcia szerszych kręgów Polaków dla głoszonych w programie R.L. Moczulskiego antyradzieckich treści.

3/ W dniu 11.XI.1980 r. akcja obchodów rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę w 1918 r., której również nadano przede wszystkim charakter manifestacji antyradzieckich.

4/ Po dniu 23.IX.1980 r. organizowana w kraju i za granicą szeroka akcja na rzecz uwolnienia aresztowanego R.L. Moczulskiego i innych członków KPN. Manifestacje, ulotki, hasła i napisy związane z tą akcją poza treściami antyradzieckimi zawierają także nawoływanie do bezprawnego przeciwdziałania prawnym decyzjom organów państwowych.

Przebieg, zakres i sposób działania KPN w toku przeprowadzania tych prowokacyjnych przedsięwzięć scharakteryzowane zostały w zeznaniach licznych świadków oraz opinii politologów.

W działaniach na rzecz KPN w szerokim zakresie wykorzystywano młodzież szkół średnich. Zlecano im drukowanie ulotek oraz ich kolportaż, malowanie haseł antypaństwowych oraz powierzano funkcje kurierów. Na terenie Warszawy do działań tych zwerbowano m.in. 24 uczniów liceów i techników w wieku 16-19 lat. Tadeusz Stański nakłonił do druku i kolportażu ulotek dwóch uczniów szkoły średniej z Torunia.

Z protestem do R.L. Moczulskiego przeciwko stosowaniu tego rodzaju praktyk wystąpiła T. Nowakowska - Rossa, której dwaj synowie z jego inspiracji uczestniczyli w działalności KPN. Deprawacja polityczna młodzieży wskazuje, że KPN prezentowała pogardę dla elementarnych zasad moralnych zakazujących wykorzystywania dla celów politycznej prowokacji patriotycznych uczuć najmłodszego pokolenia Polaków.

Członkowie głównych ogniw kierowniczych KPN prowadzący działalność antypaństwową utrzymywali się z funduszy KPN pochodzących głównie z przekazów pieniężnych płynących z zagranicznych ośrodków antysocjalistycznych, a w niewielkiej części ze składek członkowskich. Z tych samych środków finansowane były liczne nielegalne wydawnictwa oraz wydatki organizacyjne KPN.

Narastające w lipcu i sierpniu objawy kryzysu społeczno - gospodarczego w Polsce zaktywizowały antypaństwową działalność KPN. Z kształtującą się w tym okresie nową sytuacją wewnętrzną kraju KPN wiązała nadzieje na przyspieszenie realizacji swych programowych aspiracji. W tym właśnie czasie w agitacyjno-propagandowej działalności KPN w kraju i za granicą zaostrzyły się akcenty antyradzieckie oraz wzmożło lżenie, wyszydzanie i poniżanie naczelných organów i ustroju Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Działania te zmierzały do zepchnięcia narodu polskiego z nakreślonej przez Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą drogi socjalistycznej odnowy kraju, na bezdroża politycznej walki przeciwko Partii, ustrojowi socjalistycznemu i wypróbowanym soюзom międzynarodowym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Programowana bowiem przez zagraniczne ośrodki antysocjalistyczne eskalacja takich działań prowadzić ma do wyprowadzenia Polski z obozu państw socjalistycznych i wprowadzenia jej w orbitę wpływów świata kapitalistycznego. Spełnienie tych zamierzeń zagraża podstawowym interesom PRL, godzi bowiem w niepodległy byt państwowy Polski i żywotne interesy narodu polskiego. Przykładem takiego postępowania może być m.in. treść wywiadu jakiego R.L. Moczulski udzielił telewizji RFN

w dniu 8 września 1980 r. oraz jego artykuł pt. "Po sukcesie strajkowym" zamieszczony m.in. w ulotce wydanej przez "Biuro Informacyjne KPN" w Ameryce. Samozwańcze kreowanie się na przywódcę narodu polskiego leżało także u podłoża skierowania przez KPN godzącego w podstawowe interesy PRL memoriału do uczestników KBWE w Madrycie. Memoriał ten w mistyfikującej formie usiłuje uzasadnić rzekomy legalizm działania KPN a zarazem stanowi próbę zdyskredytowania w opinii międzynarodowej autorytetu PRL i jej naczelných organów.

W ślad za tym R.L. Moczulski zamierzał także rozszerzyć front poparcia i pomocy dla KPN ze strony zagranicznych ośrodków. W szczególności z inicjatywy swoich zagranicznych mocodawców postanowił skierować do Radia "Wolna Europa" adresowany do wszystkich jego pracowników list otwarty domagający się szerszych publikacji i przychylniejszych komentarzy na temat roli i znaczenia działalności KPN. Świadczy o tym treść listu A. Pruszyńskiego do R.L. Moczulskiego oraz przygotowany przez R.L. Moczulskiego projekt omawianego listu otwartego odnaleziony w czasie przeszukania jego mieszkania.

Również Robert Leszek Moczulski zamierzał utworzyć w kraju "Tymczasową Komisję Porozumiewawczą Ugrupowań Opozycyjnych w Polsce" z siedzibą w Warszawie. Projekt oświadczenia w tej sprawie dotyczącego oprócz KPN także pięciu innych ugrupowań opozycyjnych pn. "Ośrodek Myśli Ludowej"; "Ruch Chrześcijańsko-Społeczny", "Krajowy Komitet Polskich Socjalistów", "Ruch Młodej Polski" i "Komitet Obrony Życia Rodzinnego i Narodu" odnaleziono w czasie przeszukania w mieszkaniu R.L. Moczulskiego. Z treści oświadczenia wynika, że "Komisja" ta miała pełnić rolę "alternatywnego parlamentu polskiego". Na bazie tego porozumienia R.L. Moczulski zamierzał także powołać tzw. "podziemny rząd alternatywny", który przede wszystkim miał zagwarantować spłacenie zadłużeń Polski za granicą. Do realizacji tego prowokacyjnego zamierzenia sugerowanego we wspomnianym już liście K.Z. Hanffa do M. Pstrąg - Bielańskiego nie doszło wobec aresztowania R.L. Moczulskiego.

W parze z tymi przedsięwzięciami idzie szeroko w tym czasie uprawiana przez KPN w kraju i za granicą propaganda aby kraje kapitalistyczne zaprzestały udzielania kredytów PRL, bowiem umożliwia to poprawę sytuacji społeczno - gospodarczej kraju oraz umacnia władze państwowe. Na ten temat R.L. Moczulski zamierzał także polemizować z warszawskim korespondentem paryskiej gazety "Le Figaro" Bernardem Marquerittem. Powielony tekst oświadczenia w tej sprawie został odnaleziony w toku przeszukania Julii Gerlach, która przyszła do mieszkania R.L. Moczulskiego podczas trwających tam czynności organów Służby Bezpieczeństwa. Przyniosła ona także powielone teksty Komunikatu KPN z dnia 20.IX.1980 r. w sprawie kredytów zagranicznych dla Polski oraz oświadczenia KPN, które miało stanowić załącznik do pisma adresowanego do redakcji "Le Figaro" z podaniem jego treści do wiadomości B. Marqueritta, PAP, AFP i NSZZ "Solidarność" w Gdańsku. Do wysłania tej korespondencji jednak nie doszło.

Aktem oskarżenia w sprawie niniejszej objęto ujętych członków Centralnego Kierownictwa Akcji Bieżącej KPN R.L. Moczulskiego, R. Szeremietiewa, T. Stańskiego i T. Jan-dziszaka.

W toku trwającego w niniejszej sprawie śledztwa Kierownictwo Akcji Bieżącej KPN obszaru południowego ogłosiło w dniu 27 listopada 1980 r. komunikat o zawieszeniu dalszej działalności KPN na tym terenie. Wobec członka tego kierownictwa Krzysztofa Gąsiorowskiego, który skorzystał z dobrodziejstwa art. 128 § 2 kk, a także wobec Zdzisława Pałuszyńskiego śledztwo zostało umorzone na zasadzie art. 11 pkt 2 kpk ponieważ czyny ich nie podlegają karze.

W celu uproszczenia i przyspieszenia śledztwa w tej sprawie do odrębnego postępowania wyłączono sprawy: Marka Lachowicza, Krzysztofa Bzdyla, Zygmunta Goławskiego i Wojciecha Ziemińskiego.

Przesłuchani w charakterze podejrzanych Robert Leszek Moczulski i Tadeusz Stański nie przyznali się do popełnienia zarzucanych im czynów: potwierdzając jedynie w swoich wyjaśnieniach sprawowanie kierowniczych funkcji w KPN.

Romuald Szeremietiew nie ustosunkował się do treści przedstawionego mu zarzutu odmawiając składania wyjaśnień.

Przesłuchany w charakterze podejrzanego Tadeusz Jandziszak do winy nie przyznał się przy czym złożył wyjaśnienia w części zgodne z ustalonym w śledztwie stanem faktycznym.

Objęci aktem oskarżenia w niniejszej sprawie Robert - Leszek Moczulski, Romuald Szeremietiew, Tadeusz Stański i Tadeusz Jandziszak spełniali inspiratorsko-kierowniczą rolę w utworzonej przez siebie organizacji, ukrywającej swe wrogie PRL cele i działalność pod mistyfikującą nazwą "Konfederacja Polski Niepodległej". Jak wykazało śledztwo w niniejszej sprawie pod ich kierownictwem KPN, z inspiracji i przy aktywnej pomocy oraz poparciu wrogich Polsce ośrodków dywersji politycznej w tym także mającej jawnie dywersyjno - terrorystyczny charakter organizacji pn "Free Poland"/"Wolna Polska"/ w USA, działała w celu zerwania jedności sojuszniczej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ze Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich i innymi państwami socjalistycznymi oraz obalenia przemocą określonego w Konstytucji z 1952r. ustroju socjalistycznego w Polsce. Działania te godziły w moc obronę kraju i zagrażały niepodległości oraz suwerenności Polski.

Podprokurator Wojewódzki

mgr Tadeusz Gonciarz

